

יהדות באהבה

נכון לעכשיו

מנהיג אשר רוח בו

משה רבינו ע"ה הרועה הנאמן, בבואו להיאסף אל עמיו, מבקש מהשי"ת למנות במקומו מנהיג ראוי אשר ימשיך להנהיג את האומה בכניסתם לארץ ישראל, ושיהיה בעל מידות ותכונות מתאימות ככתוב: "וידבר משה אל ד' לאמר יפקד ד' אלקי הרוחות לכל בשר איש על העדה, אשר יצא לפניו ואשר יבא לפניו, ואשר יוציאם ואשר יביאם, ולא תהיה עדת ד' כצאן אשר אין לו רועה" (במדבר כז טו-יז). רש"י מפרש ומפרט מה הן התכונות של המנהיג הרצוי לישראל:

א. "מנה עליהם מנהיג שיהא סובל כל אחד ואחד לפי דעתו". ואכן השי"ת אומר למשה "קח לך את יהושע בן נון איש אשר רוח בו" (במדבר כז יח) - "כאשר שאלת, שיוכל להלך כנגד רוחו של כל אחד ואחד" (רש"י), "שאין דעתם דומה זה לזה, ואין פרצופיהן דומים זה לזה" (ברכות נח א) - מנהיג שיוכל להכיל בלבו ובמוחו את כל עם ישראל לשבטיו, לזרמיו ולדעותיהם השונות.

ב. מנהיג שישמש דוגמא אישית וילך בראש המחנה "אשר יצא לפניו ואשר יבא לפניו", ולא כדרך מלכי האומות, שיושבים בבתיים ושולחין את חילותיהם למלחמה.

ג. מנהיג בעל התנהגות מוסרית וצדיק בהליכותיו, שזכויותיו יעמדו לכלל האומה ככתוב "ואשר יוציאם ואשר יביאם" - בזכויותיו (רש"י שם).

נכון לעכשיו, אותן תכונות ומידות שביקש משה רבינו ע"ה מהשי"ת שיהיו במנהיגי ישראל כדי שלא נהיה כצאן שאין לו רועה, להן אנו זקוקים מאד, שיהיו במנהיגינו היום:

א. שיהיו מנהיגים אשר רוח בהם, שיוכלו להלך כנגד רוחו של כל אזרח במדינה. שיוכלו לאחד את עם ישראל כאיש אחד בלב אחד, למרות שדעותיהם שונות ופרצופיהם שונים, ולא מנהיגים הגורמים לפירוד ולמלחמות פנימיות ח"ו. ומה מאחד את האומה? לא רק אינטרסים כלכליים ואפילו לא מלחמות (כבר ראינו מלחמות שגרמו לפירוד בישראל), אלא בראש ובראשונה הרוח, השורשים של עם ישראל. כשם שענפי העץ מתאחדים בשורשי כך גם האומה מחוברת בשורשיה. ולא רק העבר מאחד אותנו, אלא, ובעיקר, העתיד של מדינת ישראל. קמנו לתחייה בארצנו להיות אור לגוים, דהיינו לגלות את נשמתו הטובה של עם ישראל, לקיים את המובטח לאברהם אבינו: ואעשך לגוי גדול, והיה ברכה, ונברכו בך כל משפחות האדמה...

ב. אנו זקוקים כאוויר לנשימה למנהיגים שילכו בראש המחנה ולפני המחנה - שישמשו דוגמא מוסרית וערכית ויקחו אחריות על מעשיהם. אין זה מספיק להיות פיקח וערום בשביל להחזיק בהגה השלטון. ג. המנהיג צריך להיות אדם טהור לב, ישר והגון, ובהתנהגותו זו הוא מוכה את כלל האומה, כדברי הנביא "אמרו צדיק כי טוב, כי פרי מעלליהם יאכלו" (ישעיה ג י) - שכל הדור אוכל מפרותיו (ע"י מסילת ישרים בביאור חלקי החסידות). ומתוך כך יתקיים בו "ונתת מהודך עליו, למען ישמעו כל עדת בני ישראל" (במדבר כז, כ).

בציפייה לישועה השלמה

זר הנאן י"א

2 עבודת פעור - כל אפין שוין
הרב און טרבלסי

לקראת סיום המדבר
הרב דוד לנדאו

3 הפה הקדוש - קדושת הדבור
הרב יורם אליהו
פילוסופית הרקבון.
הרב זיו רוח

4 משיח -
לא מה שחשבתם
הרב ליאור לביא
תולעת התמיד
הרב חגי לונדין

5 על קנאות והקשבה
נתן קוטלר

6 תקשורת עסקית -
תקשורת זוגית
אסתר אברהמי

8 הצילנו משלטון רע
הרב שלמה אבינר

/// מהנעשה במכון מאיר שבת מכון מאיר בלוד

תלמידי מכון מאיר ורבניו התארחו בשבת פרשת בלק בשכונת רמת אשכול בלוד. מילאו את בתי הכנסת, התחזקו וחזקו את היהודים בשכונה. מקבלת שבת ברחובה של עיר בשירה וריקודים, המשך בתפילות בבתי הכנסת השונים בשכונה, בשיעורים וסיורים, וכלה בסעודה שלישית משותפת עם תושבי השכונה והעיר, שבה שמעו שיחה מבוגר המכון הרב איתן שנרב.

על השבת המרוממת
מספר הרב הקהילתי של
השכונה הרב איתמר בן
יעקב (בעמוד האחורי)

הגליון מוקדש לעילוי נשמת

ר' יששכר דב בער
בן גרשון ולאה

עבודת פעור - כל אפין שוין

מכוסה. "על כן לא היה ראוי כלל שיעלם אורו של משה בסוד קבורתו על ידי בני אדם". המשנה באבות מונה את קברו של משה כאחד הדברים שנבראו בערב שבת בין השמשות. בין השמשות הוא ספק יום ספק לילה, הזמן לא מוגדר בו באופן חד. כשתורתו של משה קבורה ומכוסה, ההבדלה וההבחנה בין חלקים חסרה, ושולטת עבודת הפעור ההופכת את הרע לטוב. בכל דור יש להתבונן בעבודת הפעור שמושכת את לבות ישראל אליה. היא מקרבת את מה שמצד עצמו אמור להיות מרוחק והופכת בושה לגאווה. כל עוד קברו של משה מכוסה תורתו עדיין מכוסה, לכן אפשר לטשטש בין הקרוב לרחוק ובין הנמאס לנכבד. אך כאמור לחושך של פעור יש תפקיד באתגרים וההתמודדויות שהוא מעמיד. וככל שתתגלה יותר תורת משה כך ילך ויחלש כוחו. "ודווקא זה ההעלם יביא לסוף לביעור כל אמונות ההבל והעמדת העולם כולו על יסוד האמת, משה ותורתו אמת, וכל מה שנוטה מתורת משה יוכר שהוא רק תולדה מסתעפת מפעור".⁶

1. סנהדרין סה
2. עולת ראיה בקעז
3. דברים לדו
4. סוטה יד
5. ירושלמי ברכות ה,ב
6. עול"ר שם

מעשה הקנאות של פנחס היה בשיטים שם חטאו ישראל בעבודה זרה של פעור. עבודתו של פעור היא הבזויה והשפלה ביותר ונעשית על ידי הפסולת האנושית: "אוכלין תרדין ושותין שכר ומתריזין (מוציאים רעי) בפניה".¹ משום כך היינו מצפים שעבודת הפעור תהיה מרוחקת ונדחית מישראל, אך דווקא עליה אומרת התורה ביטוי שמבטא אדיקות מיוחדת "ויצמד ישראל לבעל פעור". עמ"י נקשר לע"ז של פעור יותר משאר העבודות. וכך כותב גם הנצי"ב שציווי התורה לצרור את המדינים הוא משום שהחטיאו את ישראל בע"ז כזו שמושכת אותם אליה: "שהיה עבודה זרה שלהם פעור, אשר מושכת לב ישראל, ואחר שהחלו להחטיא בה שוב קשה להיפרד ממנה, ונמצא שהם צוררים גם עתה לכם". מהי אפוא הסיבה שעבודה זרה שפלה כל כך כמו פעור שובה את לבות ישראל?

הרב קוק זצ"ל² מבאר את כוחו של הפעור שבו "כל אפין שוין" (כל הצדדים שוים). עבודת הפעור אומנית בלהפוך את הדבר המאוס לגיטימי. למאכל יש חלקים שמהם הגוף ניזון ונבנה, וחלקים שנדחים החוצה כפסולת שנזרקת מהבית. לפעור מקרבים דווקא את הפסולת הנדחית. במילים אחרות עבודת הפעור אומרת שצריך לתת מקום גם לפסולת של החיים. בעמ"י נטועה שאיפה לגלות את כבוד ה' בכל מקום. תובנה שמונחת באופן בסיסי בנשמה הישראלית היא שלא יכול להיות דבר שיוצא מהאחדות האלוקית הממלאת את הכול. המסקנה המוטעית מכך היא שגם לפסולת יש מקום. ועבודת הפעור נוגעת בדיוק בנקודה

הזו שגם את המרוחק והבזוי אפשר לקרב, כי כל אפין שוין. ולא רק שיש מקום לפסולת אלא דווקא באמצעותה עובדים את האלוה. זה יצר הרע חזק שנובע מגדלות הנשמה הישראלית שרוצה לגלות את שם ה' בכל. אולם זו טעות שנושאת הרס רב בקרבה. רק על ידי הבדלת האמת מהשקר והטוב מהרע, המציאות מסוגלת להתקן. מקום קבורתו של משה רבינו לא נודע, אך התורה מציינת את מיקומו: "ויקבור אותו בגי בארץ מואב מול בית פעור ולא ידע איש את קבורתו עד היום הזה".³ מסבירה הגמרא⁴ שמשה נקבר מול פעור כדי לכפר על מעשה פעור. התורה, תורתו של משה נותנת לאדם דעת. אחד הטעמים לאמירת ההבדלה בברכת אתה חונן לאדם דעת, הוא משום שאם אין דעת, הבדלה מניין.⁵ עיקר כוח הדעת הוא להבחין ולהבדיל בין דברים וחלקים שונים. בכוח תורתו של משה להבדיל בין טוב לרע בין טמא לטהור, בה נמצאות אמות המידה להגדיר מה טוב ומשובח וראוי לקרב לעבודת ה', ומה מרוחק ממנה. ואמנם מקומו של משה קבור ומכוסה מול בית פעור. כי כאשר שולט החושך שנובע מעבודת הפעור, אורו הבהיר של משה קבור ואינו מופיע כראוי. אכן זו עצה עמוקה מבורא עולם לרומם את העולם דווקא מתוך החושך שגונז בקרבו אור. על ידי הניסיונות והקשיים שהוא מציב ומצריך להתמודד מולם, ובכך לדלות על ידו אוצרות יקרים. ומקום קבורתו של משה לא נודע, "כי אי אפשר שתושג לאדם תכליתו של ההעלם הנורא הזה". כלומר האדם לא מסוגל להשיג את הרווח העצום מכך שתורתו של משה

לקראת סיום המדבר

המדבר הוא המעבר ממצרים לירושלים, ואנחנו הולכים ומתקדמים דרכו אל מחוז חפצנו. מתוך כך נפגשנו בביירוים יסודיים - תחילה בביירוים פנימיים, ואחר כך בביירוים כלפי חוץ בזוג הפרשיות "חוקת-בלק". הלכנו והתקרבו לגבול ארץ ישראל, ונתקלנו בסיחון ועוג בעבר הירדן. אחרי הפגישה העובדתית הזאת במובן הפוליטי והצבאי, המשכנו את תזוזתנו יחד עם ארון ברית ד' ההולך אתנו, ונפגשנו בביור הנורא והעמוק ביותר של פרשת בלעם ומה שנמשך ממנה בפסוקים הראשונים של פרשתנו. בזה, ברוך השם, גמרנו את המדבר ואנחנו עומדים "על ירדן ירחו".¹ בזה הסתיים הביור העמוק עם הגויים, בזה נגמר עניין המדבר וצרותיו הפנימיות והחיצוניות. אנחנו נמצאים בסוף דרכנו, על גבול המדבר. כמעט יצאנו מן המסגרת הזאת, לקראת היותנו עצמאיים. במהלך סדרי הפסיעות של השישים ריבוא, על פי הנהגת

"קורא הדורות מראש",² חסל הצד השלילי של פרשת הדרך וקרב הצד החיובי של הדרך: מחוז חפצנו. עברנו את המשברים הנוראים של המדבר, ואנחנו מתקדמים אל עבר המקום אשר אמר ד'. מתוך הכלל התמציתי והיסודי מסתדרים כל הפרטים, מתוך דבר ד' מופיע כל מה שנעשה אתנו. כשהדברים מתגלים מן הפנים אל החוץ, מתוך העדה, כשהם מתבררים ממקור התורה - אז יש להם ערך. מן היסוד של יוצאי צבא הראשונים, יוצאי צבא המשכן והמקדש, יש המשך לכל העניינים הממלכתיים, הצבאיים והפרקטיים של הציבור. מתוך האור הפנימי של המקדש והשראת השכינה בישראל, יש ערך למדינה. לא המדינה עושה את הנבואה, אלא הנבואה היא העושה את המדינה. התורה קובעת את ערכה של המדינה. הישיבה עושה את המדינה. ככל שאנו שייכים לדברי תורה, להבנת תורה שבכתב ותורה

ממשנת הרצי"ה

הרב דוד לנדא

שבעל פה, ככל שאנו מוסרים נפשנו על דבקות בתורה ושקידת התורה, אנו זוכים להבריק ולהאיר אור על כל מעשה ד' שנעשה אתנו עכשיו. חייבים אנו להשתחרר מן הגויים, אבל מתוך גבורת התורה, גדלות התורה, עומק התורה וקדושת התורה, מתוך דבקות אלוקית וגבורת רוח עליונה אמיתית, ומתוך רוממות השכל האלוקי שזוכים לו על ידי התרגלות בחריפות ובבקיאות של תורה. ככל שנתרגל לטעום את טעמו של בירור סוגיא בהלכה, נזכה יותר לעוז, אומץ וגבורה, בהירות ושיקול דעת, רוממות הטהרה והמוסריות העליונה, בתוכנו, ומתוכנו, לריבוי קידוש השם בכל מלוא רוחב ארצנו לעיני כל אפסי ארץ.³

1. במדבר כ"ו ג.
2. ישעיה מ"א ד'.
3. ע"פ שיחות הרצי"ה במדבר עמ' 373-4, 381-2.

הפה הקדוש – קדושת הדבור

אורות הרב קוק לפרשה

הרב יורם אליהו

השפה הקדושה, וכח זה הוא יפה כל-כך... עד שכח הדבור הקדוש, המיוחד לנו, פועל בהיותו וציורו את אותו העניין המקודש, להעלות ולעדות את כל העולמים ואת כל ההווה מצד פנימיותה. דוגמת מה שפעלו הקורבנות, בהתפשטותם וקדושתם הגלויה והמפורסמת. כמו שהסברנו למעלה, כוח הדיבור, השפה, בעם ישראל יש לו עוצמה מופלאה, עד כדי כך שעצם אמירת סדר הקורבנות פועלת ועושה רושם בעולם ומשפיעה קדושה גדולה, דוגמת מה שפעלו הקורבנות. ולכן אנו ממשיכים ומבקשים יהי רצון מלפניך. שיהיה שיח שפתותינו, חשוב ומקובל לפניך כאילו הקרבנו קרבן התמיד במועדו ובמקומו וכהלכתו. (עולת רא"ה א' עמ' קסא) ההכרה שלנו, בקדושת הפה, בערך הדיבור שלנו, יש בה עוצמה גדולה לפעולה משמעותית ביחס לכל משימותינו בדורות של גאולה, והיא משפיעה גם עלינו להתרומם ולהתגדל שכך הוסיף וכתב הרב קוק על מעלת הדבור "כשנשמנו של אדם מתעלה הרי הוא מרגיש ביותר את הגבורה העצומה של כח הדיבור, ויודע את הערך הגדול של כל דיבור שלו, את ערך תפלתו וברכותיו, את ערך תורתו, וכל שיחותיו" (אורות הקודש ח"ג, עמ' רפה).

"שכח הדיבור הוא כח נפשי עצום, יוצא מהתמצית של כל האדם הפנימי, מעצתו הרצונית שהכליות יועצות, ומבינת הלב... איך לפעול בהם על נפש השומע". כל אבריו הפנימיים של האדם מכוונים ומדריכים אותו איך לפעול ככוח הדיבור שלו, להשפיע על נפש השומעים, (כך מצאנו בבריאת העולם שנא' ויהי האדם לנפש חיה' ביאר אונקלוס "לרוח ממללא", וביאר רש"י, "שגם הבהמה והחי נקראו נפש חיה. אך זו של האדם חיה שבכולן שנתוסף בו דעה ודבור"). זו תמצית האדם שבה הוא נבדל מכל החי, לכן כאשר הוא פוגם בכח הזה על-ידי דיבור אסור, שם בפה, פוגעות בו המחלות הקשות.

בימים אלו של בין המצרים עוסקים אנו באבל על חורבנו, ומחפשים דרכים להיות מהפועלים עם אל בקרוב הגאולה. מלמד אותנו מרן הרב קוק זצ"ל שבכח הדיבור, בתפילה, יכולים אנו לפעול פעולות משמעותיות, בסדר הקורבנות שאנו אומרים בתפילת שחרית, אנו מקדימים תפילה. ריבון העולמים אתה צייתנו להקריב קורבן התמיד במועד... ועתה בעונותינו חרב בית המקדש ובוטל התמיד... ואתה אמרת 'ונשלמה פרים שפתינו'. מסביר הרב שאע"פ שבית המקדש נחרב וכל סדרי הקדושה נסתמו אורותיהם מלהאיר בעולם, "לא" זוה הקדושה הפנימית, הקבועה בתוכיותה של הנשמה הישראלית, שממנה נובע הוא כח

מרן האור החיים הקדוש שבשבוע שעבר ציינו את יום פטירתו, כותב דברים נפלאים בפרשתנו בפרק כו על מניין בני ישראל ומוצא רמזים על הגלויות ועל גאולת ישראל (ראה דבריו על בני יהודה). על בני יששכר הוא אומר שיששכר הוא בן תורה וכל הפסוקים והשמות שמוזכרים בשמו, מדריכים את האדם כיצד לעסוק בתורה באופן היותר מושלם. על הפסוק, "לתולע משפחת התולע, לפנה משפחת הפוני... מבאר האור החיים, "שיתעסק בפיו כתולע זה שכוחה בפה כי לעמל פה נברא האדם. לפנה זה מרמז על הפה, משפחת הפוני... פרוש שצריך לפנותו ממוותרות... משחוק ודברים בטלים כי הם מונעים קיום התורה באדם". ומוסיף האור החיים דברים נפלאים ואומר "ומצאתי לחסידי ישראל שכתבו (ר' יונה והאלשיך) כי פה של לומדי תורה דינו ככלי שרת אשר ישרתו בהם בקדש כי אין קדושה כקדושת התורה. וזו הכוונה לפנה שהוא הפה העמל בתורה... משפחת הפוני צריך לפנות מפיו כל דיבור חוץ מהגות בתורה".

הגמרא במסכת שבת לג עוסקת במיתת אסכרה שבאה על עוון לשון הרע, ודנים שם מדוע דווקא בעוון זה. ר' יהודה בר אלעאי אומר, "אע"פ שכליות יועצות ולב מבין ולשון מחתך-פה גומר", כלומר הקול יוצא מתוך הגרון ולכן מיתתו באסכרה שמתחילה במעיים ונגמרת בגרון. מרן הרב קוק זצ"ל מבאר שם בפירושו עין א"ה,

חוסן נפשי

הרב זיו רוח

כפולה. הוא עלול שלא לחוש עוד יסורי מצפון כיוון שפיתח טיעונים שכליים המצדיקים את הנהגתו ומראים כמה דרכו הגיונית והכרחית. הוא אפילו עלול לראות בדרכו כבר את דרך המוסר והטוב ולטהר את השרץ במ"ט טעמים. "פֶּלֶךְ דָּרְךְ אִישׁ יִשָּׁר בְּעֵינָיו"³. בדרך זו האדם מחליץ עצמו מההתנגדות הפנימית של היצר הטוב. זוהי גם דרכה המסוכנת של העבודה הזרה אשר "פֶּלֶךְ בָּאֵיָהּ לֹא יִשׁוּבוֹן וְלֹא יִשְׁלִיגוּ אַרְחוֹת חַיִּים"⁴.

שלב הבא הוא כאשר היצר כבר נקבע כסדרי חיים. אדם נולד למשפחה, לחינוך, לתרבות המעלימים את שם ה'. הוא אינו יודע כלל כי הוא חי בתוך מערכת חיים של כפירה או של עבודה זרה, זהו הדבר היחיד שהוא מכיר. הוא יודע למשל שיש בעולם דתים אשר לדעתם צריך לשמור על מצוות התורה, אך הוא אינו חושב שזה מחייב גם אותו. הוא 'תינוק שנשבה' לתרבות של גויים. מצד אחד זה חמור מאוד, הוא רחוק כל כך שאפילו אינו מכיר בכך שהוא רחוק. אמנם במצב הזה יש גם יותר מקום ללמד עליו זכות, כיוון שבאמת אינו מכיר בכך שהתורה מחייבת אותו, והוא אנוס לתרבות לא לו. טענתו של זמרי היא של אידיאלולוג המבקש להעלים את חומרת היצה"ר מן העולם בטענות שכליות שבהן היפוך הדרך זו הדרך:

המשך המאמר בעמוד 6 <

עבירה ושנה בה, נעשית לו כהיתר². נוצרה פרצה קבועה בחומת מערכת החיסון הנפשית של האדם, והוא משלים עם מצבו החסר.

עד לשלב זה יתכן שייסורי מצפון יכולים עדיין להציל את האדם ע"י צער פנימי וחרטה. יתכן שיערוך חשבון נפש עם עצמו ויחליט לתקן את דרכו. הנשמה מייסרת את האדם ההולך בדרך לא טובה ושואלת אותו, איכה? התרחקת מאוד, חזור בך. אדם הקשוב ולו מעט אל שיח נשמתו, יחוש את צערה, יעמוד מלפני ה' ויאמר בכנות, הריני לפניך ככלי מלא בושה וכלימה. הוא יתבונן על המדרגה שירד אליה ויחוש בושה ממצבו וישוב בתשובה. אך ישנה עוד מדרגה למטה מאלו שהאדם כל כך כבוש תחת יצרו שכוחו השכלי כבר נרתם לרצונו הנמוך והוא מפתח אידיאלולוגיה המכשירה את יצרו והופכת אותו לגליטימי וללכתחילה. כאן יש סכנה

פילוסופיית הרקבון.

כמה שלבים ישנם ליצר הרע. בשלב הראשון הוא מופיע כמחשבה, כהרהור, כטיעון, כפיתוי, אך עדיין מבחוץ. כמו הנחש שבא מבחוץ וניסה בטיעוניו לפתות את חווה. חווה היתה יכולה לומר לו, איני מעוניינת לדבר איתך והאירוע היה יכול להסתיים. בשלב הזה קל יחסית להתגבר על יצה"ר, שכן על אף חמקמקותו הרושם שלו עודנו קלוש ולא ממשי לכאורה.

בשלב הבא יצה"ר חדר כבר אל הלב, הוא בפנים ויש דיון איתו, סברא למה כן לשמוע לו וסברא למה לא. יש התעסקות ממשית ונטייה רצונית מסוימת אליו.

בשלב הבא היצר כבר מצליח להכשיל. הוא הכניע את האדם לחולשתו, לתאוותו, לעצלותו, לכעסו או לאחת משאר מידותיו אשר אינן מתוקנות והוא נופל בעבירה.

אפשר לסכם עד כאן את שלושת השלבים בלשון חז"ל: "העין רואה, הלב חומד וכלי המעשה גומרי"¹. בתחילה העין רואה את הפיתוי מבחוץ, אח"כ כבר חדר היצר אל הלב החומד, ולבסוף ההוצאה אל הפועל במעשה העבירה. לעיתים המעבר בין כל השלבים מתרחש מהר למדי. אחרי שהאדם כבר נכשל, יצר הרע ניסה להפילו לייאוש מעצמו, כך ירוויח עוד הרבה נפילות.

בשלב הבא האדם מתרגל אל חולשתו. עבר אדם

לחכים אלמשיח

חשתי איזה דבר רועש מעל ראשי בעת שכתבתי את ספרי ההוא. עבדתי בחיבור הספר כל הימים בלי הפוגה. כל כוחי שאף ספר זה.

כאשר סיים את כתיבת הספר, הוא הלך לבקש פידבק מאחד ידידיו הטובים, ואת שהתרחש תיאר

הרצל כך: "בעת הקריאה החל ידידי לצעוק, לא תמהתי על זה מפני שידעתי זה היה יהודי, וגם אני בעצמי צעקתי פעמים הרבה בעת הכתיבה, אך לתמהוני הגדול פירש לי ידידי את צעקתו באופן אחר. הוא חשב כי נטרפה דעתי עלי, ובהיותי ידיד נאמן לי היה מצטער מהאסון הזה, ויברח ולא אמר לי מילה אחת".

הרצל כמעט וירד מן הרעיון בעודו משיב לידידו שהציע שילך לקבל עוד חוות דעת: "אם רעיוני עושה רושם כזה על איש משכיל וידיד נאמן, אניח את הדבר". את מצבו הנפשי באותם ימים תיאר במילים הבאות: "אלה היו ימים נוראים לי, מצבי זה אוכל לדמות רק לגוף מלוכלך באש אם ישליכוהו לתוך מים צוננים. ממילא מובן שאם זה יהיה גוף של ברזל, היה יהיה לפלדה". לאחר שכתב בסיום דבריו על יומניו שהתמלאו בכל המשא שהיה עליו לסבול, על מתנגדיו ותומכיו, הוא חותם: "אך אחת אוכל לומר ברור ובלי כל ספק: התנועה תקום. לא ידעתי מתי אמות, אך הציונות לא תמות. מימי הכנסייה בבאול יש ליהודים שנית בא כוח העם" (מזבא בספר 'לב האומה' עמ' 202).

סיפורו המופלא של חוזה המדינה נר הוא לרגלי בכל מיני צמותים בחיי. לא לבזז לעולם ליום קטנות. לא להתיימר לדעת מניין ואין תבוא הישועה. לחיות עם לב פתוח, גם לחלומות שלי וגם לחלומותיהם של אחרים. "וכל אלו הדברים וכיוצא בהן לא ידע אדם איך יהיו עד שיהיו" (משנה תורה הלכות מלכים יב, ב).

לקבלת דבר תורה יומי בשביל הנשמה מאת ליאור לביא נא לשלוח וואטסאפ למספר 0508529987

צריכים לדעת כי הרבה עליהם ללמוד בנוגע לסדר ובינה מהראשונים, וכי נגד זה צריכים בעלי התנועה המשיחית היסופית לזכור מה שאמר הקב"ה כי "בן דוד בראש", לאמר: התורה קודמת לכל" (פורסם בעיתון 'השקפה', י"ד באב תרס"ד; הובא לאחרונה בספר 'לב האומה', הרצל בעני רבני דורו בעריכת ר' משה נחמני עמ' 207).

הרב ראה בפטירתו של הרצל בטרם עת (בגיל 44 בסה"כ) ביטוי לכך שלא השכלנו להביא לאחדות חלקי האומה השונים זה מזה. וכפי שאמר בהספדו: "ומצד חסרון הכשרתנו אין הכוחות מתאחדים להשכיל מעבר מזה איך שההכשר הכללי

(- הציונות הלאומית החילונית) לישראל אינו כי אם בסיס ליסודו המיוחד (- היסוד התורני הייחודי לישראל כעם מיוחד)... ולעומת זה ההכרה שהחפץ לחזקם של ישראל והתנערותם בתור אומה חיה, עם כל צרכיה החומריים, שהוא דבר נכון כשמצטרף לכל התכונה הראויה, גרמה עד כה שלא הצליחה במעשיה, עד שחסרון ההצלחה גרם לסכסוכי דעות וריב אחים שהלכו בדרך מסוכנה כזאת עד שהמנהיג הראשי (-הרצל) נפל חלל מעוצר רעה ויגון..."

הזמן מאיר בתוכו. ימי בין המצרים שאנו בפתחם, מעוררים בכל שנה מחדש את השאיפה לאחות את הקרעים שהובילו לחורבן. האם המשבר שהרב תיאר תוקן מאז?

לב פתוח

בקטע מופלא מיומנו של הרצל, (שתיאר מאורע ככל הנראה באמצע שנות השלושים לחייו), שפורסם לראשונה בתרגום מגרמנית לעברית זמן קצר לאחר פטירתו ('השקפה' כט תמוז התרס"ד) תיאר את תהליך כתיבתו את ספרו מדינת היהודים: "בשני החודשים האחרונים לשבתי בפרזי כתבתי את 'מדינת היהודים'. שום דבר אחר לא כתבתי בחיי בכל כך התרגשות כמו את ספרי זה. אוכל לומר כאילו

לפני כמה ימים נפגשתי עם רב חסידי שדיבר אתי בלהט ובאריכות על הגאולה ועל המשיח. הוא הסביר לי מדוע ללא כל ספק האדמו"ר של חסידותו הוא המשיח ושאל על כך עוררין. האמת היא שהוא היה כל כך נלהב ומנומק, שכמעט השתכנעתי בעצמי..."

כשיצאתי מהפגישה, שקעתי בהרהורים על כך שלפעמים, דווקא תמונה נחרצת מדי שיש לנו בראש על משהו - בין אם לכיוון חיובי ובין אם להפך, מונעת מאיתנו להבחין בכך שאולי הקונספציה שלנו שגויה. אולי מתחת לאף שלנו, משהו מתרחש אבל בגלל הנחרצות המנומקת שלנו, אנחנו מחמיצים אותו.

חכמים לימדו על כך ש"שלושה באין בהיסח- הדעת; אלו הן: משיח, מציאה ועקרב" (סנהדרין צז, א). ידועה ההלצה שכאשר המשיח יגיע, לאחד זו תהיה מציאה ולאחר עקרב...

אך כעת ברצינות, יש בדורות האחרונים אתגרים רוחניים עצומים, שמחייבים אותנו לאימוץ נקודת מבט פנימית על כל מה שמתרחש. כאשר קיימת תפיסה פשטנית מדי, עלולים לפרש בצורה שגויה את המציאות ולא להבחין לעתים בפיל שנמצא במרכז החדר. למה אני רומז?

לב לב

בסוף חודש תמוז, התרס"ד (1904) בעצרת פומבית שנערכה ביפו, ב"שבעה" לפטירתו של בנימין זאב הרצל (ממש לפני כמאה ושבע עשרה שנים), נשא הספד רבה של יפו, מרן הרב אברהם יצחק הכהן קוק. בחישוב קל נוכל לגלות שהרב עלה ארצה כחודשיים קודם לכן, בכ"ח אייר. באזכרה שנכחו בה כמאה איש האווירה היתה קשה וכואבת:

"האנחה, הבכיה הכללית היתה כללית ומקפת, על כל פנים ניכר היה שנקרע בפנים הלב איזו קריעה עמוקה, הגורמת כאב נורא... הרה"ג קוק אמר כי התנועה הנוכחית היא בבחינה של משיח בן יוסף, כי העומדים לצד התנועה של משיחיות בן דוד

תולעת התמיד

בפרשת פינחס אנו לומדים על קורבן התמיד. פעמיים בכל יום, בבוקר ובין הערביים, עם ישראל כולו נדרש להקריב עולת תמיד - שני כבשים בני שנה. למה דווקא כבשים? כבשים מצד עניינם מבטאים שגרה ותמימות; הכבש אינו יכול להגיע למצבים חריגים, כבש לא רץ מהר ולא מזיק באופן מיוחד; כבשים יש משהו שליו, רגוע ובלי הפתעות. בחיי היומיום של הציבור צריך להתמודד עם השגרה השוחקת. אדם פרטי יכול לחיות חיי שגרה שלווים ולהעביר את הזמן ללא תקלות מיוחדות.

בחי ציבור לעומת זאת - שמטבעם הם רחבים - ההשתקעות בשגרת היומיום עלולה ליצור שקיעה איטית ולהביא בסופו של דבר לקריסה חברתית. לכן, במקביל לשחיקה היומיומית בא קורבן עולת התמיד שעניינו ליצור מערכת ניהולית שתאבק בישונויות ובקפיאה על השמרים. צריך להעלות את הציבור לאט לאט, כל יום קצת. הדבר דומה לשקית תפוחים הנמצאת בחוץ, אם נשאיר את שקית התפוחים ללא השגחה - עם הזמן התפוחים יירקבו וייעלמו. ישנה תולעת קטנה שלא מבחינים בה,

הרב חגי לונדון

תולעת שמכרסמת באופן איטי, והיא המסוכנת יותר מכל - 'תולעת התמיד' - תולע אותיות עולת; לפיכך בכל יום החברה צריכה לעמוד על המשמר ולהקריב את עולת התמיד; להיאבק מול תולעת השגרה, מול השחיקה היומיומית המכרסמת; להיאבק ולנצח.

לקבלת דבר תורה שבועי מצולם ומשוכתב מהרב לונדון ניתן לשלוח הודעת וואטסאפ (!) למספר 0545753771; ניתן גם להזמין שיעורים והרצאות מהרב במספר הזה.

על קנאות והקשבה

הקנאות של פינחס

מאז ועד היום רבים לא הבינו את קנאות פינחס. התחילו שבטים מבזין אותו "ראיתם בן פוטי זה, שפיטם אבי אמו עגלים לעבודה זרה, והרג נשיא שבט מישראל!" (סנהדרין פב, ב). אפילו מלאכי השרת ביקשו לדחפו (שם). וכמו כן חכמי הסנהדרין ביקשו לנדותו כי קנאתו היתה שלא ברצון חכמים (ירושלמי סנהדרין ט, ז).

האם אנו באמת מבינים את קנאות פינחס?

לצערו הגדול יש אלו הרואים בקנאות פינחס דרך חיים, אך הרב צבי יהודה הביא בשם הרבי מאוסטרובצה "כי התורה הקדושה פרסמה פינחס בן אהרן, כי הוא, רק הוא היה יכול לקנאות קנאת ה' צבאות, ולא איש בלעדיו. הגם כי העולם כולו ראה כי הצדק אתו, אף על פי כן לא היה ראוי לזה כי אם פינחס זה אליהו ולא אחר, אם כי היו גדולים וקדושים לא היה שום אחר ראוי לזה לקנא קנאת ה' צבאות. ומה יאמרו היום אזובי קיה, חלושי דעת, כי המה ירדפו האמת, והאמת אין אתם אף כמלוא מחט, והאמת רחוק מאתם, כרחוק מזרח ממערב".

לא נוכל להבין באמת את דמותו וקנאותו של פינחס אם נעיין רק בסוף פרשת בלק. אם אנו רוצים באמת להבין את פינחס עלינו להרחיב את מבטנו וללמוד גם את פרק כ"ב בספר יהושע.

ההקשבה של פינחס

מסופר בסוף ספר יהושע (פרק כ"ב) שלאחר ששניים וחצי השבטים, בני גד ובני ראובן וחצי שבט המנשה מילאו את שבועתם להילחם בראש המחנה לכבוש את הארץ, הם חזרו לעבר הירדן המזרחי. בדרך חזרה הם בנו על גדת הירדן מזבח גדול. המעשה עורר סערה גדולה בעם ישראל שהיו שפירשו זאת כמרידה בה' ובפרישה מן הציבור. התגובה המיידית היתה חריפה "וַיִּשְׁמְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְהָלוּ כָּל עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁלֵה לַעֲלֹת עֲלֵיהֶם לְצָבָא". עם ישראל שלח משלחת של עשרה נשיאים ובראשם פינחס בן אלעזר. ראשי המשלחת מחו על המעילה והמרידה בה' בבניית המזבח והתרו שהדבר יוביל לנגף בכל עם ישראל כפי שאירע בעוון פעור ובמעל עכן. אולם, שניים וחצי השבטים הצהירו על טוהר כוונותיהם בבניית המזבח שלא התכוונו למרוד בה' ולהעלות במזבח זבחים, אלא למען הדורות הבאים כדי לזכור לעד שבניהם חלק מעם ישראל.

אולי היינו מצפים שתגובתו של פינחס שעמד בראש המשלחת תהיה קנאות, ובפרט שבניית המזבח הזכירה לכולם את עוון פעור "הַמַּעַט לָנוּ אֶת עֹון פְּעֹור אֲשֶׁר לֹא הִטְהַרְנוּ מִמֶּנּוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיְהִי הַנֶּגֶף בְּעֵדֶת ה'". ואם כן, זהו מקרה קלאסי שבו נדרש לכאורה מעשה קנאות.

אולם אנו מוצאים שפינחס אינו אווז במידת הקנאות, אלא במידת ההקשבה. לאחר ששניים וחצי השבטים טענו מה שטענו מופיע בנ"ך סימן לפרשה פתוחה, להורות שהיתה שתיקה ארוכה ואולי אפילו רועמת. ובנקודת הזמן הזאת תגובתו של פינחס היתה יכולה להכריע את הכף בין שלום לבין מלחמת אחים חלילה. אך תגובתו היתה מיוחדת "וַיִּשְׁמַע פִּינְחָס הַכֹּהֵן וַנְּשִׂאֵי הָעֵדָה וְרָאִשֵׁי אֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר אָתוּ אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבְּרוּ בְּנֵי רָאוּבֵן וּבְנֵי גָד וּבְנֵי מְנַשֶּׁה וַיִּיטֹב בְּעֵינֵיהֶם". פינחס הכהן הבין שזו לא העת לקנאות, אלא להקשבה ושלוש. פינחס שמע את האמת שהיתה ניכרת בדבריהם של שניים וחצי השבטים והוא ידע שהוא מוכרח להשקין שלום בין כל השבטים. "וַיֵּאמֶר פִּינְחָס בֶּן אֱלֶעָזָר הַכֹּהֵן אֶל בְּנֵי רָאוּבֵן וְאֶל בְּנֵי גָד וְאֶל בְּנֵי מְנַשֶּׁה הַיּוֹם יִדְעֻנּוּ כִּי בְּתוֹכֵנּוּ ה' אֲשֶׁר לֹא מַעֲלָתֶם בַּה' הַמַּעַל הַזֶּה אֲזַ הַצִּלְתֶּם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִיָּד".

מצינו שחז"ל נחלקו בשאלה מתי פינחס נהיה כהן: "דאמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא: לא נתכהן פינחס עד שורגו לזמרי, דכתיב: 'וְהָיְתָה לוֹ וְלִזְרָעוֹ

סדרת

'הַאֲמַת וְהַשְּׁלוֹם'

נתן קוטלר

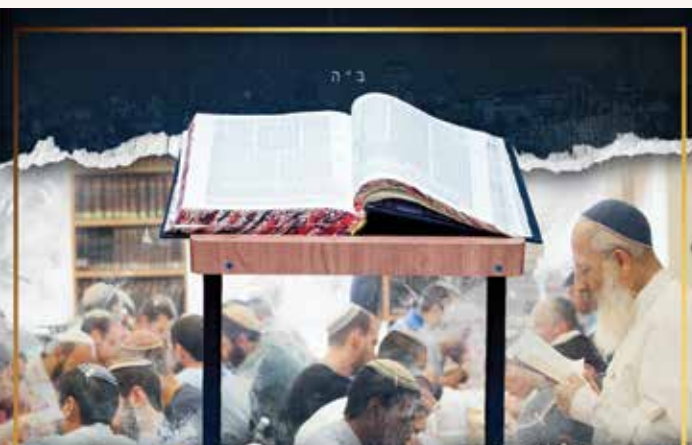
אחרי כִּרְיַת כְּהֵנָת עוֹלָם'. רב אשי אמר: עד ששם שלום בין השבטים, שנאמר: 'וַיִּשְׁמַע פִּינְחָס הַכֹּהֵן וַנְּשִׂאֵי הָעֵדָה וְרָאִשֵׁי אֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל וּגו'' (זבחים קא, ב). לפי שיטת רבי אלעזר פינחס קיבל את הכהונה בקנאתו למעשה זמרי. אך לפי שיטת רב אשי בזכות ההקשבה של פינחס "וישמע פינחס", הוא זכה לכהונה. ההקשבה שלו הביאה לידי שלום בין השבטים.

אולי ניתן להוסיף שיכולתו של פינחס לשמוע את טוהר הכוונות של שניים וחצי השבטים בבניית המזבח, לימדה למפרע גם על טוהר כוונותיו של פינחס עצמו בקנאתו למעשה זמרי. ולכן, ייתכן שזו הסיבה שלשיטת רב אשי פינחס זכה לכהונה בפועל רק לאחר שהביא שלום בעם ישראל.

סוף דבר

פינחס לימד אותנו שדרכו לא היתה דרך קנאות בלבד, אלא בעיקר דרך הקשבה ושלוש. אפילו פינחס שעליו נאמר "קנאי בן קנאי הוא" - ידע להקשיב "וישמע פינחס" וכן ידע להביא שלום. פינחס הבין ולימדנו שכח השלוש וההקשבה גדולים הרבה יותר מכח הקנאות.

לתגובות: gemarabemunah@gmail.com

עוד לא סגרת?
מחול ליבה לפני הבאה?

הזדמנות אחרונה לשבו"ש
שבת פרשת מטות-מסעי
בישיבת עטרת ירושלים!
השבת היא גם שבת גיבוש לשיעור א' תשפ"ב

לפרטים והרשמה
ר"מ שבוע ישיבה - אברהם סיידימן | 054-440-6926
אלין - 052-870-1320

תקשורת עסקית - תקשורת זוגית א'

יוצרת הרגשה לבעלה שהוא אחד הילדים שלה מהגן. מנהלי עבודה שמגיעים הביתה ומנהלים את בני הזוג, כאילו הם עובדים שלהם ועוד ועוד. הטון והסגנון **המקצועי** שאדם מורגל בו, ניכר בבית שהוא לרוב מחוסר מודעות. למשל, כשהאיש אומר לאשתו שעובדת בהוראה: **"אני לא תלמיד שלך**, הסגנון הזה ממש לא נעים ל", היא לא מבינה, מה לא בסדר במה שאמרה. היא מתייחסת לתוכן ואינה מודעת לטון ולסגנון שבו דיברה עם בעלה. היא גם עלולה להיעלב מההערה שהוא לא תלמיד שלה. הרי בכלל לא התכוונה לזה.

כשמנהל עבודה רוצה מתוך כוונה טובה לייצל את עבודתה של אשתו, הוא מעיר לה איך לתפקד טוב יותר. היא נעלבת שהוא לא מעריך את התנהלותה וטוענת: "למה אתה לא סומך עלי? מה לא טוב במה שאני עושה? **אני לא עובדת שלך שתנהל אותי בסגנון כזה.** אני אשתך ולא מגיע לי יחס כזה ממך..."

אם הם ישימו לב למושוב שמקבלים מכן הזוג, על אופן השיח, הם יהיו מודעים לדרך הדיבור ויתאימו את הסגנון והטון, בהתאם להשפעה ולתגובה שהם יוצרים אצל בן הזוג. בשבוע הבא בעז"ה נקרא על תקשורת אינטרסנטית **ונכיר את התקשורת הזוגית.**

***יועצת אישית זוגית ומדריכת כלות**
לתגובות ולשאלות וכן להצעת נושאים
המעניינים אתכם -
esteravr@gmail.com
אמרים נוספים בנושא זוגיות ניתן למצוא
באתר מכון מאיר >

לראות תוכנית במחשב, או לישון מוקדם. אין לי ראש לשיחות עם בעלי, גם מפני שיש לו הערות כלפי...". גיל אמר: "את מבינה שאחרי יום עבודה ועזרה בבית במקלחות לילדים וערימות כלים, אני צריך שקט? אם אשב איתה, גם אם לא יהיו לה טענות, שזה נדיה, היא חופרת לי על החברות שלה ומה היא אמרה למי וכו'". זה משעמם אותי ואני כבר עייף, מת לישון. אז אני מנסה להראות לה שאני מקשיב. אבל אם אני מנמנם, זה הסוף שלי. היא נעלבת ומתחילה עם תלונות שלא איכפת לי ממנה ועוד ועוד... עד שאנחנו רבים. אז אני מוצא לי מה לעשות, רק לא לשבת איתה..."

כאשר התקשורת היא רק דיבורים על העסק שנקרא משפחה, אזי היחס זל", עלול להיות יחס של אינטרסים. כי בעסק, רוצים להרוויח ולפעמים גם אחד על חשבון השני, מה שגורם לתחרויות והשוואות - מ יותר טוב/חכם/ עושה יותר/ מצליח יותר וכו'. מצבים כגון אלה, מזמנים מתח, ויכוחים ומריבות שגורמים לריחוק רגשי וכעס הדדי. ברור שממצבים כאלה, קשה וגם לא ניתן, להגיע לתחושות אהבה והדדיות.

גורם נוסף של טון וסגנון שמשפיע ומחריף את התקשורת העסקית ומשבש את הקשר הזוגי, הוא התחום המקצועי של כל אחד מבני הזוג: מורים שממשיכים את סגנון ההוראה בבית ונותנים לבן הזוג הרגשה של תלמיד שצריך להסביר לו כמעט כל דבר. מפקד בצבא או סוהר שמביא את סגנון וטון הדיבור מהעבודה, אל תוך הבית פנימה. גננת שמדברת אל בעלה בסגנון שמורגלת בו מהגן,

בשבוע שעבר כתבתי על התאמת הטון והסגנון בין בני הזוג. הסגנון הוא, באילו מילים משתמשים כשרוצים להעביר מסר כל שהוא. לדוגמא: אמא שעייפה ורוצה שילדיה ילכו לישון. אומרת: "אני עייפה, אין לי כוח בשבילכם, לכו כבר לישון", או שתאמר להם: "אני עייפה ורוצה לנוח ואתם צריכים כבר לישון, כדי ...". הטון הוא הנגינה המלווה את הסגנון, כפי שהדגמתי בשבוע שעבר.

את הנושא של סגנון **תקשורת עסקית מול סגנון קשר זוגי** - שהוא חלק מהנושא של שבוע שעבר - בחרתי לכתוב באופן מיוחד, מפאת חשיבותו. זו בעיה מרכזית שאני מוצאת אותה, (כמעט) בכל פגישה של יעוץ זוגי.

מה גורם לבני הזוג שהתחתנו מתוך אהבה, להגיע למצב שהם שוכחים את מטרת נישואיהם?

היות שבני הזוג עסוקים בעיסוקים רבים שנראים טכניים כמו גידול ילדים, ניקיון, עבודה וכו', הם צריכים לדבר על ה"עסק" המשפחתי, כדי לנהל אותו נכון. אלא שברבות הזמן, מרוב התעסוקה השוטפת, הם שוכחים שהם בני זוג אוהבים. הם רואים את עצמם, **כפועלים של העסק המשפחתי**. וכידוע, העסק המשפחתי הזה ב"ה לא נגמר. אותם דברים כמעט, חוזרים שוב ושוב. אתגרי היום יום "שואבים" אותם למצוא פתרונות עכשוויים וחסרה להם תשומת הלב לקשר הזוגי שיש בו יחס רגשי, אינטימיות ושיחות על מה שעובר על כל אחד מהם. אין זמן לשוחח וגם אם הם פנויים טכנית, פעמים רבות, חסרה פניות נפשית. שרה אמרה לי: "עד שכבר יש בערב שקט בבית מהילדים, אני רוצה סתם ככה לשבת בשקט,

הפיכת הרע לטוב*

בעולם זה שיסודו עשייה אף שפנימיותו אצילות,
יש להיות נושא הפכים. מצד אחד יש לשמור
על ההבחנות שבין טוב לרע, אך בד בבד כאתגר
הגבוה ביותר, יש להכשיר את שכלנו ואת לבנו
להשגת הארה רוחנית שמבטלת את הטוב
והרע בייחוד העליון. מי שעמד באתגר זה
הוא מי שהפך את החושך לאור, כי הוא הבין
לעומק איך החושך הוא לבוש לאור, איך הרע
הוא כסא לטוב ואיך המרירות האיומה ביותר
יכולה להפוך לצחוק...

אלוקים משתף אותנו במשחק מחבואים גאוני הדורש מצדנו הרבה חכמה וגם הרבה חוש הומור. מעל הכל, רצון עמוק, בוער, לחפש אותו... אלו הם הכיסופים לגאולה, להארה - בלעדיהם המשחק אינו יכול להתקיים. אלקים אינו מסתתר כי הוא נטש אותנו, הוא מסתתר כדי שנחפש אותו, ובמסע הזה נלמד את השיעורים המשמעותיים ביותר של חיינו. מי שכל ימיו היה קשוב לקול הפנימי הזה המורה לו לחפש, להתגעגע אל האור, מי שחש כל ימיו בצער הריחוק וההסתרה, רשאי להיכנס לגן עדן...

*מתוך הספר "מבשרי אחזה אלוק" / אריה יעקב לייב

החכמה העליונה היא לדעת שה' אחד וכולו טוב בתכלית. היא מלמדת אותך איך עץ הדעת טוב ורע הוא מצד האמת העמוקה עץ החיים. החיים מורכבים עד אין שאת ובכל זאת הם פשוטים בתכלית. החיים מכילים פלא וזוועה ובכל זאת בהבנה העמוקה, אפילו היא הופכת לפלא. מכאן נולד צחוק גדול.

זה סוד צחוקו של רבי עקיבא. במקומות שחכמים
אחרים בוכים הוא צוחק כי הוא ראה ממש ההפך
ממה שהם רואים. היכן שהם רואים סיבות לצער
ויגון הוא רואה את התיקון האלוקי הנסתר...

אצל רבי עקיבא כל יום פורים. אין אצלו אבנה גסה בין חושך לאור, כי אם יתרון האור - מן החושך. לחושך תפקיד גדול במחזה הזה. "חביבין ייסורין" אמר לא פעם. הרע נועד להביא את הטוב להכרה עצמית מלאה ולשכלול הגבוה ביותר. כאשר קיימת הכרה בשלמות הייחוד האלוהי אין הבדל בין צדיקים לרשעים, בין גן עדן לגיהנום, כפי שאומר הרב קוק "כשם שקילוסו של הקב"ה עולה מן הצדיקים כך הוא עולה מן הרשעים וכשם ששבחו של הקב"ה עולה מגן עדן כך הוא עולה מגיהנום, וסוף הכל להתעלות להתמתק ולהתקדש".

המשך המאמר של הרב זיו רזה מעמוד 3

"תפשה בבלוריתה והביאה אצל משה אמר לו: בן עמרם זו אסורה או מותרת ואם תאמר אסורה בת יתרו מ' התיירה לך?" וכי איזו מין טענה היא זו? הרי משה גייר את ציפורה? אלא בתוך טענתו מקופלת טענת קורחית ויותר מכך. קורח בא לטשטש את הגבולות בין סגולת אהרון לשאר העם, ווטען שאין כאן בחירה אלוקית והכל המצאות של משה. כך זמרי מרחיב טענתו הלכה למעשה ומראה בפועל כי אין הבדל בין עם לעם ואין ערך לציוי ולאיסורי התורה. הכל טוב, כל מה שתעשה ותבחר זה כבר קדושה. שאף אחד לא יבוא ויגדיר מהו המוסר ומהי האמות ועוד יעיז לדבר בשם ה', האדם יחליט לעצמו מה שמתאים לו. אין זכות לאחר לקבוע לו. דומה מאוד לפוסטמודרנה שמשתוללת במחננו ומכלה כל חלקה טובה כחידק טורף, "כִּי רַבִּים חֲלָלִים הָפִילָה וַעֲצָמִים כָּל הָרְגָהּ".⁵ זהו השלב הכי מתקדם של יצה"ר שניזון מאידיאולוגיה המכשירה אותו. התפשטות של דעות נפסדות שכאלו מחריבה את החברה ומחשיכה את העולם.

פנחס בנפשו הבריאה הדבוקה במשה, איננו מתבלבל ויומתננוור מהטיעונים הרקובים המסתתרים מאחורי ברק של הסברות הפילוסופיות, ומחזיר את האמת היסודית והפשוטה למקומה הראוי⁶.

1. טור אוה"ח א 2. ע"פ קידושין מ. 3. משלי כא ב
4. משלי ב 5. משלי ז כו 6. ע"פ סנהדרין פב.

מאירי

עלון ערוץ מאירי להורים ולילדים
כרשת כינוס השכ"א

- איך אומרים בעברית צחה "פחד גבהים"? תשובה: "יראת שמים"....
- מה אומרים לעגבנייה שבוכה? מטבוחה (מה את בוכה)....
- על איזה הלכה מקפיד מארח קמפזן? שהאורח יאכל כזית....

פרשה מאירה

השקעה והתמדה

בפרשת פינחס התורה מספרת לנו שמשה רבנו מנה את יהושע בן נון למנהיג העם. מי היה יהושע בן נון? יהושע לא היה משבט לוי כמשה, וגם לא משבט המלוכה - שבט יהודה. יהושע היה משבט אפרים. אז למה דוקא הוא נבחר להנהיג את ישראל? מה מיוחד ביהושע?

יהושע בן נון היה התלמיד הכי נאמן של משה רבנו. הוא השקיע והתאמץ כל חייו ללמוד ממשה. התורה מעידה עליו "לא ימיש מתוך האהל", הוא תמיד היה צמוד למשה. גם כאשר משה עלה לקבל את הלוחות, יהושע הלך איתו עד ההר. ובחטא המרגלים, כאשר עשרת המרגלים דברו רעה על הארץ - יהושע היה נאמן לדרכו של משה. בזכות כל זה, הוא זכה להיות הממשיך של משה והמנהיג של ישראל.

מכאן נוכל ללמוד לעצמנו, שכאשר אנחנו משקיעים ומתאמצים ללמוד ולהתקדם - בעזרת ה' נזכה לתוצאות מברכות. גם אם נראה לנו שאנחנו "לא מיוחדים" או "לא הכי חשובים" - זה לא נכון! אם נתמיד ונתאמץ בדברים שחשובים לנו - בעזרת ה' נעשה ונצליח!

שאלות בפרשה

1. מי קיבל "ברית כהונת עולם", ומה זה אומר לפי רש"י?
2. במי ציווה ה' את משה להילחם, אחרי חטא בעל פעור?
3. מי באו אל משה לבקש נחלה? האם הבקשה התקבלה?
4. מי מקבל את הנחלה כאשר יש למת רק בנות?
5. מדוע היה צורך למנות מנהיג חדש לבני ישראל?
6. כמה כבשים מביאים בכל יום לקרבן התמיד, ומתי?
7. האם מקריבים את קרבן התמיד גם בשבתות ובמועדים?
8. איזה חג חל בחמישה עשר לחודש השביעי?

חידת חדגא:

אילו חמש מזוכרות פעמיים בפרשה בשמות?

חידת פולקע:

איזה שלום אינו שלם?

תפזורת הפרשה

ק	נ	ע	צ	א	ו	ס	ק	ד	ת	ה	ב	י
ר	נ	ח	ס	ה	י	פ	ה	ב	י	מ	ר	מ
ב	ג	ח	צ	י	כ	ד	ל	ל	ל	פ	צ	ה
נ	ל	ט	ל	מ	ג	ל	ח	ו	ג	ע	מ	ה
ה	כ	צ	ד	ה	ת	מ	מ	ל	ס	ח	נ	פ
ת	ג	ב	ו	ו	ש	ט	ת	ה	ו	ב	ח	נ
מ	נ	ו	נ	ה	ד	ד	א	פ	ט	נ	פ	ו
י	ט	ב	ר	ע	ז	ט	מ	ח	ד	ח	פ	ה
ד	ר	ב	ו	ת	צ	ל	פ	ח	ד	כ	ס	ה
ק	נ	ו	פ	י	ה	ו	ש	ע	ב	נ	ו	נ
ו	ט	ב	ר	י	ת	ש	ל	ו	מ	ו	ט	ז

פינחס • ברית שלום • בנות צלפחד • מחלה • נועה • חגלה • מלכה • תרצה
נחלה • מי מריבה • יהושע בן נון • משה רבנו • קרבנות • קרבן התמיד

תמונות בפרשה

קצאו למה רומזות התמונות, מתוך הפרשה!

מגילת דוד 104

הרב שלמה אבינר

נשואי עם פת שבע

הנה הגיע שלים מבת שבע.
- כבוד הפלג!
- כן נערי.
- בת שבע אשתך מודיעה לך שהיא בהריון!^[5]
זה יום גדול בשבילי! אני כל כך שמח.
אני מודה לך רבונ של עולם.

1. שמואל ב יא א-ג.
2. זרר שמיני נ.
3. שבת נ ב.
4. שמואל ב יא ד.
5. שם ה.

ב"ה, סוף סוף קצאתי את בת שבע!^[1] הרי היא נועדה לי מיום שנברא העולם!^[2] אלא שאורי החתי גנב אותה ממני. והיא שביה אצל. שלחתי שליחים להביא אותה אלי, והיא שומרה מאד.
אוריה בעלה נמצא עכשו בשדה הקרב, וכידוע כל חיל היצא למלחמה כותב גט לאשתו, כדי למנוע בעיות, ולכן היא קצת אשה פנויה, מבחינה הלכתית!^[3] קדשתי אותה לי לאשה. לא עשיתי חגיגה גדולה כדי לא לעורר בעיות. ערכנו חתונה מצמצמת מול עשרה אנשים נאמנים.
בינתיים שלחתי אותה לביתה, כדי שאנשים לא ישאלו שאלות מיותרות, ומסילא אוריה לא בבית!^[4]

הכלי המחזיק את הברכה, שהקב"ה רוצה בה, הוא השלום, שהוא באמת צביונו של עולם, המגלה שכל ריבויי הדעות והרצונות כולם פונים לתכלית אחת, וכל המעשים מתקבצים בו להביא לגילוי אור כבודו ית' ע"פ הדרכים שחקק הוא ית' (עולת ראה א רנח)

הרב שלמה אבינר

הצילנו משלטון רע

ריבוננו של עולם, הצילנו מממשלה רעה! כמובן, אנו נתאמץ ונעשה ככל יכולתנו להחליפה בממשלה טובה יותר, אך אנא בוא לעזרתנו.

הצילנו מממשלה החותרת למדינת כל אזרחיה, המוחקת את המהות היהודית של מדינתנו והופכת אותה למדינה ככל המדינות. כל השנים היה איזון עדין בין שומרי תורה ומצוות ובין אלה שעדיין אינם שומרים - המכונה סטטוס קוו. עתה רוצים לכרסם בו עוד ועוד.

ריבוננו של עולם, הצילנו! כמובן, אנו נמשיך להתפלל לשלום מדינתנו, כפי שנהגנו כאשר גרנו ברוסיה, שאפילו עבור הצאר התפללנו, כמו שנאמר: הוי מתפלל לשלומה של מלכות, שאלמלא מוראה, איש את רעהו חיים בלעו. אבל אין זו השוואה מחמיאה כלל. במדינות זרות יש דינא דמלכותא דינא, ולפי רוב פוסקים גם בארץ ישראל ובמיוחד במה שנוגע לתועלת הציבור, כמבואר בשו"ת חת"ס, כגון ציות לחוקי התחבורה, כמבואר בשו"ת פאת שדך - אך גם זה לא כבוד גדול.

ריבוננו של עולם, חזק ידינו במאבק נגד חילול השבת על ידי תחבורה ציבורית ופתיחת קניונים. חזק ידינו נגד הריסת הרבנות הראשית על ידי שינוי הגוף הבוחק, הפרטת הכשרות והחדרת רב ליברלי. חזק ידינו נגד מתן לגיטימציה לזרם הרפורמי בכל מקום.

ריבוננו של עולם, יומם ולילה אנו מודים לך על המדינה הזאת, ראשית צמיחת גאולתנו ותחייתנו בארצנו. הרי גם את חנוכה אנו חוגגים, על אף שהיו מלכים פושעים קרוב למאתיים שנה. ושוב, לא השוואה מחמיאה. אנא עזור לנו להילחם נגד גיור ללא מצוות, נגד חילול קדושת הכותל, נגד הקטנת התקציב הדל של הישיבות.

מלך העולם, הצילנו מסוטים, וממשרדי ממשלה המחליפים דגל מדינתנו הקדושה בדגל הסוטים הטמאים.

אנא הצילנו ממתן אישור לבנייה בלתי חוקית של ערבים בכל מלוא רוחב הארץ.

ריבוננו של עולם, רחם עלינו שקיבלנו ממשלת מיעוט הבנויה על ערבים, ואז בעצם אין לנו ממשלה. כמובן, זו אמירה הלכתית-עקרונית, ואנו יודעים שהלכה למעשה זו ממשלה, כי ידוע לנו החילוק בין הלכה לבין הלכה למעשה, (בתרא קל, ב). אך אין זה מסלק את דאבון לבנו ואת רצוננו העז לתקן.

אכן, ריבוננו של עולם, זו הממשלה הגרועה ביותר מאז קום המדינה. אנו יודעים שהיא תחלוף ככל המשברים, אך אל לנו לשבת בחיבוק ידיים ולקוות שהכול יסתדר לבד. אנחנו נפעל, נעשה, נמחה, ניאבק - הכול מתוך אהבה ואחוה ושלום ורעות - וריבוננו של עולם, אתה תבוא לעזרתנו.

כי לא יטוש ד' עמו ונחלתו לא יעזוב. חזק חזק ונתחזק!!!

תורה! למכון מאיר

השבת זכינו להתרוממות גדולה, מאור פניו של הרב דוב ביגון, המסירות הגדולה של צוות הרבנים והמנהלה, שחלקם הגיע במסירות ללא נשיהם וילדיהם, ההתגייסות של האברכים והעוצמות הגדולות של התלמידים, ממלאים אותנו עוז וגבורה.

היה מרנין לראות את בתי הכנסת עמוסים מרוב מתפללים, את רחובות השכונה עטופים בלבן בסיוורים שהתקיימו בשכונה, ולהאזין להדי השירה העוצמתית שנשמעה למרחקים והשמחה הגדולה שמלווה אותנו ומחברת את רוח לוד לקדושת ירושלים.

שלושה רגעים מרגשים מהשבת שנחרטו אצלי עמוק בלב: האחד, הריקודים הסוערים בשירת 'סוד ימינך הפשוטה, חי פתח לי' בפשטות, בטהרה, בזעקה, בשמחה ובעומק, המאפיינים כל כך את מכון מאיר.

והשני, עלייה לתורה ראשונה של גר צדק מתלמידי המכון בבית הכנסת רשב"י, והשירה הסוערת של המילים הקדושות 'אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו' העניקה משמעות חדשה עבורי למילים הללו.

והשלישי, משפחה שהתארחה בשבת, ובמוצאי שבת התחילה תהליך של מעבר לגור אצלנו בשכונה. כן ירבו!

העוצמות האלה, החיבורים בין ירושלים לבין ה'עירות הטבעיות' מזכירות לנו את מור"ר הרב אלישע וישליצקי זצ"ל שהיה מכנה את הקהילה ברמת אשכול 'חלק חדש בשולחן ערוך', והיה כל כך חסר בשבת כזאת, אבל נוכחותו כל כך הורגשה.

המפגש הבלתי אמצעי עם הרוח הגדולה, עם האתגרים והשליחות מולידים חיבורים ובע"ה יעזרו לנו להגדיל את הרוח והמעשה, את המשימות והכלים. חזק חזק ונתחזק!

ולסיום, התפעלתי מאוד מאיך שהחברה מהמכון החזירו את המכינה במוצאי שבת, הסדר, הגניקון, מעידים על 'ראו פלוני שלמד תורה- כמה נאים מעשיו כמה מתוקנים דרכיו'!

מלאך טוב אומר שיהיה לשבת אחרת כך!

בהערכה גדולה, באהבה ובאמונה, אשרי העם שככה לו (ד.).

איתמר בן יעקב

רב קהילת רמת אשכול, לוד

שליחת הציבור שלכם

מבית מקור ראשון

רוצים להגיע למאות אלפי בתי אב בציבור הדתי? איתנו אתם יכולים!

- הפצה שבועית של עלוני פרשת השבוע ופרסום בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ
- הדבקת מודעות בבתי הכנסת ובמרכזים דתיים
- דיוור ישיר בכל רחבי הארץ

הפקות ניהוליות: לרשותו מאגר מסודש של כל בתי הכנסת כולל רשימת נכאים להפצה מתוקנת לפי קווי היעד

עיצוב, קדם דפוס ודפוס: איסוף ועיטוף מוצרים בניילון לפי הזמנה, הידוק בסיכות הכנסת אינסטרטים לעלונים

לפרטים: 052-8908518 ינסי 0528908518@gmail.com

תומר דבורה

פירוש בהיר ומעמיק על ספר תומר דבורה לרבי משה קורדוביו (הרמ"ק). נלקט ונערך על ידי הרב אהרן קליינשפיץ מתוך שיעורי הרב שלמה אבינר.

344 עמ', כ. קשה

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168 או באתר **החדש**: www.ChavaBooks.co.il

ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה ב'דני ספרים' רח' אבן ישראל 3 ירושלים